

2020-01-09

DNR 2019-KS-1128

Remiss "Det öppna Skåne 2030 – Skånes regionala utvecklingsstrategi"

Ärendet i korthet

Region Skåne har i en öppen remiss med DNR 1800897 2019-10-15 bjudit in alla som så önskar att lämna synpunkter på "Det öppna Skåne 2030 – Skånes regionala utvecklingsstrategi". Föreliggande skrivelse utgör yttrande från Staffanstorps kommun över den regionala utvecklingsstrategin.

Överväganden i ärendet - den sammanvägda bedömningen

Sammanfattning

Sammanfattningsvis uppfattar Staffanstorps kommun "Det öppna Skåne 2030" som ett positivt verktyg för Skånes utvecklingsaktörer att låta sig inspireras och vägledas av. Dokumentet andas tillförsikt inför framtiden – en inställning som Staffanstorps kommun delar. Vi ser nu med förväntan och intresse fram emot möjligheten att tillsammans med Region Skåne och övriga intressenter i det regionala utvecklingsarbetet verka för ett attraktivt, framgångsrikt och på alla sätt blomstrande Skåne.

Strategins format är överskådligt, innehållet är tillgängligt och redigt uppställt. I tider när många medborgare efterlyser att offentliga beslutsfattare och politiska företrädare "lyfter blicken" och försöker ge en bild av hur Sverige och Skåne ska se ut på 10 års sikt, är visionära dokument av detta slag lika ovanliga som värdefulla. Även om visionen kanske inte förverkligas fullt ut, har de ett odiskutabelt värde i det att de ger en grund för en gemensam förståelse av problem – och möjligheter. Sådana finns det helt visst många exempel på:

Sedan 2014 har en rad omvälvande förändringar skett i vår omvärld. De allmänna valen i Sverige 2014 och 2018 med efterföljande oklara parlamentariska lägen, flyktingkatastrofen 2015, Riksbankens införande av minusränta 2015, Storbritanniens utträde ur EU, USA:s

uppsägning/ifrågasättande av internationella handelsavtal/regelverk/normer, införande av ömsesidiga gränskontroller mellan Danmark och Skåne och den okontrollerade vägen av sprängattentat, mord och gängkriminalitet i storstadsområdena är bara några exempel på omvärldsförändringar som ställer det samlade regionala utvecklingsarbetet i Skåne inför nya och stora utmaningar.

Staffanstorps kommun välkomnar revideringarna i den regionala utvecklingsstrategin som vi uppfattar gör dokumentet mer aktuellt och relevant med tanke på den nya omvärldssituationen och rådande politiska/ekonomiska/sociala realiteter.

Nedan följer några kortfattade nedslag och reflektioner kring strategin:

Den regionala utvecklingsstrategins struktur, sid. 7

Då regionens ansvar och uppdrag inom den regionala utvecklingen vilar på ett demokratiskt mandat, anser vi att detta tydligare borde avspeglas till exempel i skissen över den regionala utvecklingsstrategins struktur på sidan 7. ”Vision och målsättningar syftar till att beskriva hur vi vill att Skåne ska vara 2030” – här ser vi gärna ett förtydligande/rekapitulering av vilka ”vi” är.

Nya signaler anpassade till en ny verklighet, sid. 11

Staffanstorps kommun välkomnar det nya anslaget med ett ökat fokus på stärkandet av individens egen kraft och frihet (som bland annat kommer till uttryck i avsnittet ”Skåne ska erbjuda livskvalitet och handlingskraft”).

På liknande sätt välkomnar vi omformuleringen av välfärdsmålen. Den återkommande formuleringen ”Skåne ska ställa om för att klara välfärden” ger uttryck för en större *sense of urgency* än tidigare gällande skrivningar. Särskilt avsnitten ”Stärka välfärdens förmåga och leverans” och ”verka för ett förnyat samhällskontrakt” pekar på vad vi menar är de riktigt stora utmaningarna för välfärden de kommande åren. Det nya anslaget ligger därmed mer i linje med till exempel Staffanstorps kommuns eget fokus på en ekonomiskt hållbar leverans av tjänster i välfärdens kärna, så som de nyligen uttryckts i kommunfullmäktiges mål för mandatperioden 2019 - 2022.

Flerkärnighet bra – men glöm inte vad som finns mellan kärnorna, sid 23-24

Förr beskrevs strukturella nulägesbeskrivningar och långsiktiga planeringsdokument från Region Skåne ofta i termer av ”Skånes fyra hörn” eller motsvarande. Därmed tappade man lite sikten över det Skåne som finns och fungerar – väl – mellan dessa fyra hörn. Vi konstaterar med tillfredsställelse att man lämnat denna typ av beskrivningar bakom sig. Vi ställer oss helt bakom den nya ansatsen att se Skåne som en helhet, där landsbygden inte nödvändigtvis måste förstås i relation till närmaste större ort. Den skånska landsbygden utgör en i en europeisk jämförelse unik attraktionskraft i sig, där närheten till norra

Europas största stad Köpenhamn kan kombineras med naturnära och livskvalitetsfrämjande boende – på 45 minuters avstånd från varandra.

Transportinfrastrukturens och kollektivtrafikens betydelse

En regions möjligheter att skapa större, fungerande arbetsmarknadsområden – d.v.s. förmågan att se till att rätt person hamnar på rätt plats i rätt tid – är enligt Staffanstorps kommun en grundläggande förutsättning för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Tillgång till högkvalitativ kollektivtrafik som bedrivs på modern, ändamålsenlig transportinfrastruktur är inte bara en strikt ekonomisk fråga – den har även bäring på värden som attraktionskraft och livskvalitet.

Staffanstorps kommun ser därför gärna att dessa viktiga perspektiv kommer till starkare uttryck även i beskrivningarna av de andra målsättningarna, men främst under kapitlet ”Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor”, t.ex. i avsnittet ”Verka för en effektiv regional kompetensförsörjning” (sid 19) och i kapitlet ”Skåne ska vara globalt attraktivt” under avsnittet ”Stärka den internationella tillgängligheten” (sid 39). Fungerande transporter till vår omvärld måste matchas av fungerande transporter inom Skåne.

I det här sammanhanget efterlyser Staffanstorps kommun också ett förtydligande och en problematisering betr. bl.a. de prioriterade regionala stråken. Prioriteringar och nedprioriteringar hör tyvärr ihop, och så många delar av Skånes infrastruktur och kollektivtrafiksystem är så eftersatta/ansträngda att nedprioriteringar i en del av det skånska transportsystemet riskerar att förta de positiva effekterna av prioriteringar i andra delar av systemet. Den kroniska kapacitetsbristen på och eftersatta underhållet av E22 kontra den storslagna högprofilssatsningen på spårväg i Lund är ett tydligt exempel på detta.

Staffanstorps kommun ser gärna en ökad tonvikt på priseffektiva och praktiska kollektivtransportlösningar som superbussar för att i möjligaste mån kompensera för statens bristande underhåll och utveckling av Skånes infrastruktur.

De utvecklade skrivningarna kring betydelsen av digitalisering, sid. 35

Staffanstorps kommun välkomnar de utvecklade skrivningarna kring digitaliseringens betydelse i utmaningarna för att klara välfärden i framtiden. Det är viktigt att vi angriper digitaliseringsarbetet utifrån ett effektivitets- och produktivitetsperspektiv i våra åtaganden som leverantörer av välfärdstjänster och arbetsgivare. Samtidigt är det en värdefull signal att understryka att digitaliseringen utifrån ett brukar-, patient- och medborgarperspektiv ska ha service och valfrihet som grundfokus. Konstaterandet att välfärden även är till för de som av olika skäl inte kan använda digitaliseringens verktyg är betydelsefullt i det här sammanhanget.

Ett perspektiv som Staffanstorps kommun skulle vilja ha mer utvecklat i detta avsnitt är betydelsen av/frånvaron av gemensamma och övergripande IT- och digitaliseringslösningar för välfärdens många olika aktörer på olika förvaltningsnivåer. Här upplever Staffanstorps kommun att staten hittills inte tagit tillräckligt stort ansvar. Vi rör oss i snabb takt mot ett allt mer komplext lapptäcke av skilda digitaliseringslösningar och samverkanskonstellationer. Det är inte effektivt, och riskerar att bygga in det offentliga Sverige i en heterogen digitaliseringssituation som det kan bli svårt och dyrt att backa från eller ensa. Region Skåne är en av de viktiga välfärdsaktörer som med kraft kan förmedla detta budskap till den statliga nivån.

En fungerande rättsstat och medborgarnas trygghet som grundläggande förutsättning för regional utveckling, sid. 11-15

För att återknyta till de samhällsförändringar som omnämndes i inledningen av denna skrivelse, vill vi framföra att vi uppfattar medborgarnas trygghet och tillit till rättsstatens funktion som en grundläggande förutsättning för en positiv regional utveckling. Medborgare som är trygga, säkra och som slipper oro sig för våldsbrottslighet och sprängdåd kan lägga mer energi på att utveckla sig själva, de företag och organisationer de arbetar på – och i förlängningen hela Skånes samlade utveckling.

Kriminologen Amir Rostami vid Stockholms universitet konstaterar att Sverige – och Malmö – numera uppnått en nivå av sprängdåd och bombattentat som sticker ut i världen, och att man måste söka sig till krigszoner för att hitta situationer som liknar vår. På sikt kommer denna situation att utgöra en belastning för vårt gemensamma arbete att attrahera företag, talanger och kapital till Skåne. Överväg därför gärna att ta in denna utveckling som en faktor i den regionala utvecklingsstrategin. Rättsstatens funktion är ju inte en primärt regional eller kommunal uppgift, men statens fullständiga misslyckande på detta område har återverkningar för den regionala utvecklingen som vi förr eller senare måste förhålla oss till aktivt. Vi föreslår att avsnittet ”Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet” (sid. 11) kompletteras med dessa perspektiv.

Kopplingen mellan livskvalitet och attraktivitet, sid. 11, 37

Avsnitten ”Skåne ska erbjuda livskvalitet och framtidstro” och ”Skåne ska vara globalt attraktivt” uppfattar vi beskriva två aspekter av samma sak – attraktionskraft. Överväg att flytta ihop dessa avsnitt så de följer efter varandra.

I övrigt har Staffanstorps kommun inga synpunkter på den regionala utvecklingsstrategin.

Staffanstorps
kommun

[5]

Beslut om detta yttrande har fattats av Kommunstyrelsen i Staffanstorps kommun 2020-02-05